

Tango (wg "Wydziału Tańca" - Kraków)

Wciąż trwają dyskusje na temat etymologii słowa "tango". W XIX wieku w Hiszpanii i kilku krajach latynoamerykańskich terminem tym określano różne typy tańców, piosenek i obchodów lokalnych. Fernando Ortiz i inni uważają, że słowo to jest pochodzenia afrykańskiego i oznacza "taniec afrykański". Inni uważają, że jest ono pochodzenia kastylijskiego i wywodzi się od starego hiszpańskiego słowa *tano* (tano - gra na instrumencie). Rossi i Vega twierdzili, że określenie tango używali od czasów kolonialnych czarni niewolnicy w rejonie La Plata (Argentyna i Urugwaj) nazywając w ten sposób swoje instrumenty perkusyjne (szczególnie bębny), miejsce tańca i sam taniec. Do pierwszych dekad XIX wieku znaczenie słowa rozszerzono na czarne *comparsas*, grupy uczestniczące w festiwalach karnawałowych w Montevideo, znane także jako *candombe*. Ależ do roku 1900 tangami nazywano kubańskie *comparsas* (rodzaj parady karnawałowej).

Od połowy XIX wieku nazwa tango odnosi się także do tańca cygańskiego lub andaluzyjskiego (flamenco). Jednakże, z muzycznego punktu widzenia (szczególnie jeśli chodzi o rytm) niewątpliwie znane w wielu krajach tango - najważniejsza argentyńska i urugwajska popularna miejska piosenka i taniec - jest spokrewnione z kubańskimi *habanera* i kubańskim tango. To drugie, razem z *habanera*, rozprzestrzeniło się w krajach latynoamerykańskich do połowy XIX wieku. W drugiej połowie XIX wieku zarówno w Brazylii jak i w rejonie Rio de la Plata "tangiem" nazywano *habanera*. Tango brasileiro było początkowo niczym więcej jak lokalną adaptacją kubańskiej *habanery*.

Historia tanga dowodzi, że nie urodziło się ono jako sztuczny twór "laboratoriów tanecznych", że nie zawdzięcza ono swego życia jednej rasie, jednemu krajowi, jednej warstwie czy klasie społecznej. Kształtowanie tanga trwało wieki. Protoplastów tanga, podobnie jak modnych tańców stylu Ameryki Łacińskiej, szukać należy wśród niewolników afrykańskich, którzy przywozili swe tańce, pieśni i rytmy na Antyle i do Ameryki Południowej od zarania kolonizacji w połowie XVI wieku...

Argentyński pisarz Eros Nicola Siri, który prowadził niezwykle staranne badania dotyczące pochodzenia tanga, doszedł do konkluzji, że wywodzi ono swą nazwę od "tangano", tańca niewolników afrykańskich. Dalsze rozprzestrzenianie tego tańca przypisuje on Murzynom przesiedlonym z Kuby i Haiti do Argentyny w okolice Rio de la Plata.

Tańcy czyli je w pierw w spelunkach, szynkach, domach publicznych kolorowi i biali, marynarze, robotnicy portowi i pastuchy. Miało ono złe sławo i stanowiło dla wyższych i średnich warstw społecznych. Trwało to tak długo dopóki pod naporem atrakcyjności, popularności i niesłychanej żywotności tego tańca nie zdecydowano się wysłać tanga na edukację salonową do Paryża. Kiedy zostało ono pozbawione "wszystkich niewłaściwych cech" i przystosowane do ówczesnych gustów, zdecydowano przedstawić je szerszemu ogłowi. Tango tańczono więc na ulicach, w tawernach, salach tanecznych, restauracjach, hotelach i salonach.

Jedni używali się w tangu, dając upust namiętnościom, inni ukrywali je, kontrolując swe uczucia i odruchy. Nikt jednak nie mógł pozostać obojętny, tango wstrząsało wszystkimi. Tango zadało ostateczny cios tańcom dworskim, było miało słodką elegancję tańców salonowych, przeniosło tańców z sal balowych na parkiet restauracji i lokali dansingowych, przedłużyło krótki okres karnawału na cały rok. Odparło ataki i przetrwało zakazy panujących, opatr

arystokracji, purytanizm, prasy, papieża i dostojników kościoła.

Tango było o bezsprzecznie jednym z najwiskszych szaleństw tanecznych wszystkich czasów. Jego pojawienie się wywołało niesłychaną burzę. Uważano tango za taniec wyuzdany, gorszy od modnego w tym czasie ragtime'u, i czono "kocię zlizanie" tangowe z rozkładem życia rodzinnego. W Nowym Jorku władze stanowe nakazały roztoczyć specjalny nadzór nad lokalami, w których tańczono tango, i zastanawiały się, czy by nie wydać ustawy zakazującej tanga. Nawet papież Pius X uważał tango za taniec szkodliwy dla obyczajności i moralności. Kiedy jednak słynny tancerz tangowy Casimiro Ain zademonstrował je publicznie w Watykanie, papież Pius XI wydał odmienną opinię. Nawet lekarze przeciwni tangu ostrzegali zbyt energicznych tancerzy przed groźnymi pulskami w postaci chorób serca, uszkodzenia mięśni itp..

Zwolennicy tanga twierdzili zaś, że taniec ten jest idealnym ćwiczeniem dla osób w średnim wieku, zmusza bowiem do pracy wielką ilość mięśni, usprawnia i wzmacnia cyrkulację, wyrabia ruchliwość, zgrabność i grację.

W roku 1914 Vernon Castle, jeden z najwiskszych znawców tanga, popularyzator, znakomity tancerz i nauczyciel (zginął w czasie I wojny światowej śmiercią lotnika) udzielił następujących wskazówek dotyczących tanga jako tańca towarzyskiego:

- tango jest nie tylko tańcem, jest stylem;
- mimo że tango uważane jest za najtrudniejszy taniec towarzyski, wystarczy nauczyć się kilku podstawowych kroków, aby je dobrze tańczyć;
- nogi należy stawiać płasko, najlepiej w sposób naturalny, od obcasu;
- ramion nie należy unosić, chód powinien być równy, ruch ciała jednostajny, bez zatrzymań;
- ostatni krok promenady jest krokiem wolnym.

Pierwsze tango było o gwałtowne i różniło się od późniejszych odmian. W Argentynie, mimo pewnej "edukacji", jakiej poddano tango w europejskich salonach, uważano je za taniec wybitnie męski, w czym tkwił jego swoisty urok, tak silnie działający na kobiety. W Stanach Zjednoczonych tańczono tango z pewną "namiętną sennością", w Europie z kocią zgrabnością i dramatyczną prostotą.

Prawdziwe tango argentyńskie można jeszcze zobaczyć na turniejach tańca towarzyskiego.

Jest coś bardzo wyjątkowego w muzyce TANGA; niesie ona w sobie atmosferę emocjonującego oczekiwania. Ukrywane, mocne, falami narastające dźwięki muzyczne tworzą nastrój dramatu i tajemniczości, nieuniknionej konfrontacji zmieniającej się raz po raz w podniecające zaproszenie, któremu nie można się oprzeć.

Taniec ten, wywodzący się z argentyńskich, ubogich dzielnic, którego tradycję przekazywały sobie pokolenia tancerzy, przez ponad sto lat uznawany był za zbyt nieprzyzwoity, by być dopuszczonym na sale taneczne. Po zmodernizowaniu, stał się modny w Europie na początku dwudziestego wieku. Co dziwniejsze, nie jest to trudny taniec, podstawowe figury są łatwe do opanowania. Tajemnica uchwycenia dramaturgii TANGA leży, co ciekawe, w przyjęciu właściwej postawy i trzymania oraz uzyskania wrażenia charakterystycznego kociego ruchu stosowanego w czasie Spaceru.

Ważnym jest, aby zwracać uwagę na wzajemne ułożenie ciała gdy przyjmujemy pozycję Trzymania Zamkniętego w TANGU jest, aby mężczyzna prowadził prawym ramieniem a także, by każdy krok kończony był z połączonymi stopami, z palcami prawej stopy postawionymi na wysokośći podbicia lewej stopy. Na koniec połączenia jak najwcześniej czasu na uchwycenie stylu TANGA w czasie tańczenia takich kroków jak Spacer Tangowy i Progresywny Krok Boczny. Szybko poczujesz ten wyrafinowany charakter TANGA, jeżeli doprowadzisz do perfekcji postawę i ruch w czasie ćwiczeń z muzyką.

Pomimo wielu znaczeń taniem nazywamy przede wszystkim najbardziej popularny argentyński taniec miejski XX wieku - jest to jeden z najbardziej ekspresyjnych i narodowych symboli Argentyny i jej mieszkańców. Twierdzi się, że tango rozwinęło się w arabal lub orillas (slumsach) na peryferiach Buenos Aires. Kultura podmiejska składała się m.in. z tradycji gaucho (pasterzy), którzy przenieśli się do miasta i z elementów wprowadzonych po roku 1870 przez miliony sfrustrowanych imigrantów z Europy. Tradycje muzyczne gaucho reprezentowane są przez payada i milonga. Improwizowane teksty piosenek payada często odnosiły się do aktualnych wydarzeń i wyrażały protest społeczny. Natomiast do tworzenia rytmicznej struktury tanga przyczyniło się milonga, taniec przypuszczalnie pochodzenia afrykańskiego, w rytmie dwudzielnym i synkopowanym. Wiąkszość znawców tanga twierdzi, że taniec ten był początkowo adaptacją tanga andaluzyjskiego, kubańskiego danzon i habanery. Do ok. roku 1915 tango utrzymywał rytm 2/4 habanery i milonga, po czym coraz częściej występowały rytmy 4/4 i 4/8; po roku 1955 rozwinęły się nowe zawiłości rytmu.

Można wyróżnić trzy rodzaje tanga: tango - milonga, tango - romanza i tango - canción. Tango - milonga jest czysto instrumentalne (dla orkiestr) i ma bardzo rytmiczny charakter; najbardziej "klasycznym" przykładem jest "Boedo" (Julio De Caro - 1928) - chociaż początkowo zawierało także liryki Dante Linyera, rzadko je wykonywano w tej wersji. Tango - romanza, utwór instrumentalny lub wokalny, jest bardziej liryczny i melodyjny i ma bardzo romantyczny tekst; jednym z najbardziej znanych jest "Flores negras" (Francisco De Caro - 1928), uważane za model subtelnego liryzmu w tangu. Tango - canción, jak wskazuje jego nazwa jest zawsze utworem wokalnym z akompaniamentem instrumentalnym i ma bardzo sentymentalny charakter. Typ ten reprezentował - szczególnie w latach 30-tych XX w. - przemianę tanga w gatunek bardziej popularny kojarzony nie tylko ze slumsami. Jednakże "piosenki - tanga" cięgle pokazywały miłość i życie w sposób bardzo pesymistyczny, fatalistyczny i często patologiczny, tak jak to było w przypadku bardzo gorzkich, ponurych i introwertycznych piosenek tworzonych w slumsach. W tym samym okresie w licznych piosenkach - tangach pojawił się społeczny protest. Do najlepszych przykładów piosenek - tang należą: "Mi noche triste" (Samuel Cariota - 1915), "Adios muchachos" (Julio César Sanders - 1928), "Milonguita" (Enrique Delfino - 1920) oraz "Sur" (Anibal Troilo - 1948).

Z punktu widzenia struktury pierwsze tanga miały formę trójdzelną, ale po roku 1915 zaczęła dominować forma dwuczęściowa. Enrique Delfino (1895 - 1967) uważany jest za pierwszego kompozytora, który ustanowił pierwsze standardowe formy tanga.

Pierwszymi grupami instrumentalnymi grającymi tanga były tercetos - tria, zawierające zwykle skrzypce, flet i gitarę, zastąpowane niekiedy przez akordeon. Liczne utwory napisano także do wykonywania solo na pianinie lub do śpiewu z akompaniamentem pianina. Około roku 1900 nowe trio obejmowało pianino, skrzypce i bandoneon (diatoniczny akordeon z 38 klawiszami dla rejestrów wysokich i średnich oraz 33 dla rejestrów niskich, w najbardziej klasycznej wersji zaadoptowanej przez wykonawców tanga). Vicente Greco (1888 - 1924), słynny kompozytor i lider stworzył jako pierwszy zespół nazywany orquesta típica, która początkowo obejmowała skrzypce, flet, gitarę i bandoneon. Zespół Greco (ORQUESTA TIPICA "CRIOLLA") został po raz pierwszy nagrany w roku 1911 (z dwójkiem skrzypiec i dwoma bandoneonami). Później tworzone były zespoły, z których największe obejmowały 4 bandeony oraz sporych rozmiarów sekcje instrumentów smyczkowych ze skrzypcami, wiolonczelą, podwójnym basem i pianinem. W latach 1930 - 1940 do grup instrumentalnych często dołączano duety wokalne. Największą popularność zdobyły zespoły: ORQUESTA TIPICA "SELECT" stworzona w roku 1919; ORQUESTA TIPICA "VICTOR" powstała w roku 1925 w celu dokonywania nagrań dla wytwórni RCA "Victor"; ORQUESTA TIPICA "NOVEL" (1934) oraz ORQUESTA TIPICA "LOS PROVINCIANOS", prowadzona przez słynnego bandoneonistę Ciriaco Ortiz'a. Pod wpływem Astora Piazzolli w latach 1940 - tych pojawiły się duże grupy orkiestrowe z instrumentami perkusyjnymi, stanowiące odłamy orquesta típica. W latach 60-tych Piazzolla

wprowadziŁ do mniejszych zespoŁ  w (np. do swojego QUINTETO "TANGO NUEVO") gitar  elektryczną .

Umi  dzynarodowienie tanga nast  pi  o w ci  gu pierwszych pi  tnastu lat XX wieku. Tango sta  o si  modne w Pary zu po roku 1907, kiedy Camille de Rhynal (znana jako "Tod Cams"), tancerka, nauczycielka ta  ca i organizatorka konkursów ta  ca zmodyfikowa  a nag  e ruchy tanga, które uwa zane by  y za zbyt szorstkie (bez og  ady) do wykonywania w salach balowych. W Anglii tango sta  o się popularne od roku 1912, kiedy był o ta  czone przez Phyllis Dare i George Grossmith'a w sztuce "The Sunshine Girl", wystawianej w "GAIETY THEATRE". Wkrótce tango zacz  to ta  czy  w restauracjach oraz na "tangowych" przyję ciach i prywatkach.

Po pierwszej wojnie   wiatowej tango sta  o si  najpopularniejszym ta  cem i by  o przedstawiane na wi  kszo  ci turniejach tanecznych. Najwi  kszy wp  yw na rozpowszechnienie tanga w Europie i na pół kuli zachodniej miał Carlos Gardel (1887 - 1935), postać niezwykle a. W latach 20-tych sta  się popularnym idolem argenty  skim, którego legenda trwa do dziś . Pochodz  c ze slumsów, Gardel by  symbolem spe  nienia marzeń biednego porteno. Jego najbardziej znane kompozycje to: "El dia que me quieras", "Mi Buenos Aires querido", "Por una cabeza", "Volver", "Silencio" oraz "Cuesta abajo". Ponadto Gardel wielokrotnie nagrywa  popularne tanga innych kompozytorów, a tak ze cz  sto pojawia  się w filmach.

Mo zna przypuszcza  , że najbardziej znanym tangiem jest "La cumparsita (Gerardo Matos Rodriguez - 1917). Innymi reprezentatywnymi utworami z mi  dzynarodowego repertuaru są : "A media luz"(Edgardo Donato) "Nostalgia" (Juan Carlos Cobi n - ok. 1930), "Yira, Yira" (Enrique Santos Disc spolo - 1930), "Adi ts, pampa mia" (Francisco Canaro) czy "Adios muchachos" (Julio César Sanders - 1928).

Choreografia tanga jest tak ze symbolem kultury slumsów, a poprzez swoje figury taneczne, postawy i gesty odzwierciedla manieryzm i styl compadrito, popularnego bohatera podobnego do Don Juana i jednocześ nie do str  czyciela z dawnych dzielnic Buenos Aires. Mafud (1966) interpretowa  prostą , nieruchom  g rni  cz      ciał a tancerza jako odbicie charakterystycznej postawy compadrito. Powia  za  on g  adki wz tr kroków z podobnym uk  adem ruchów w czasie pojedynku na no ze, a skierowane ku przodowi pochylenia z użyciem eleganckich butów na wysokich obcasach. G  ównym tematem tanga jako ta  ca obejmującej si  pary jest oczywista dominacja m   zczyny nad kobiet  wyra zona przy pomocy serii kroków i bardzo mocnym u  cisku. Charakterystycznym dla ta  ca jest kontrast pomi  dzy bardzo aktywnym m   zczynn  i w sposób oczywisty pasywną kobiet   .

Tango zawsze by  o ta  cem intymnym, niewymagającym du szej przestrzeni. Kiedy jednak znalazł o drogę do sal balowych Europy, jego styl nie zgadza  się z europejską ide  ta  ca balowego, a by  o to ponad sto lat temu. Autentyczny styl zosta  szybko zmieniony. Pi  kno charakteru prawdziwego tanga zosta  o zast  pione szybszym, pulsacyjnym rytmem. Tango zosta  o w    czone do turniejów tanecznych i powsta  nowy trend, który nakaza  tancerzom porusza  si  wokół parkietu seri  sztucznych marszów staccato, z przej  ciami sygnalizowanymi rodzajem zara sliwych skurczów szyi, które powodują sporo   miechu w Argentynie. Gor  ca pasja prawdziwego argenty  skiego tanga zosta  a odarta ze swej tajemniczo  ci i uwodzicielskiej intymno  ci. Jednak ze w wielu pa  stwach Ameryki  aci  skiej, gdzie raczej bary i kafejki, a nie sale balowe by  y miejscami, gdzie spotykano się aby ta  czy  , tango nowoczesne nie znalazł o na  ladowc w w  r d ludzi, których mi  o    i wierno    prawdziwemu stylowi wci   z trwa  a. Teraz tango, po ponad stu latach powraca jako popularny styl w Stanach Zjednoczonych i Europie. W ostatnich latach zainteresowanie tangiem argenty  skim wzrosł o do tego poziomu, że turnieje, a nawet mistrzostwa, pomimo, że nie uznawane przez mi  dzynarodowe stowarzyszenia taneczne, odbywają się przed widowniami sk  adaj cymi się z kilku tysi  cy widzów i są transmitowane przez telewizj  o europejskim zasię gu. Wielu czoł owych tancerzy   wiatowej klasy próbuje doda  teraz elementy tanga argenty  skiego do tanga

---

nowoczesnego w swoich ukladach
Tango argentyńskie

Tańcząc tango argentyńskie powinniśmy pamiętać o jego historycznym, intymnym charakterze. Partnerzy w tango powinni stworzyć swój intymny świat, świat, w którym będą dla siebie sobą i dla siebie swoje własne, prywatne tango. Mężczyzna swoją lewą ręką obejmuje prawą dłoń kobiety. Lewa ręka mężczyzny jest lekko przygięta. Jego prawa ręka znajduje miejsce na plecach kobiety. Prawą ręką będzie on prowadził swoją partnerkę. Dla niej będzie wygodnie ułożyć lewą ręką na prawym przedramieniu mężczyzny. Łokcie są odwiedzione od boków ciała. Tancerze dostosowują swoje ramiona, stawiając lekki opór, ale nie usztywniając ich. Pomożcie to mężczyźnie odpowiednio prowadzić kobietę, a kobiecie reagować na prowadzenie. Przy niektórych figurach jest to najłatwiej osiągalne przy lekkim oporze prawej ręki kobiety. Partner zwraca głowę w lewo, a partnerka w prawo tak, by oboje patrzyli w tym samym kierunku. To całkiem naturalne jest tańczenie policzek przy policzku, ale również mniej intymna pozycja jest uznawana. Punkt wyjściowy dla kontaktu ciała znajduje się mniej więcej na wysokości ci przepony. Dotyk bioder lub brzuchów jest wyjściem, a nie zasadą (tak jest w tango argentyńskim; w sportowym stylu tego tańca oboje partnerzy trzymają głowy zwrócone w swoją lewą stronę, a kontakt jest utrzymywany również na wysokości bioder).

Tancerze nie powinni pokładać się na sobie, a ciążenie ciała powinien być utrzymywany przez nogi. W przeciwieństwie do tanga nowoczesnego, gdzie mężczyzna sztywno utrzymuje ramiona w tej samej pozycji w stosunku do ciała, by zapewnić silny uchwyt kobiecie, w tangu argentyńskim ramiona mężczyzny nie są trzymane tak sztywno, przez co kontakt ciała nie zawsze zostaje zachowany, zwłaszcza, gdy tancerze przechodzą do bardziej zaawansowanych figur.

W tangu argentyńskim figury często sto zawierają długie sekwencje tańca na małej powierzchni parkietu. W tangu nowoczesnym para tancerzy będzie miała tendencję do stopniowego poruszania się w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara wokół parkietu. Tango argentyńskie nie jest uznawane za taniec progresywny.

Dodane przez : admin, dnia styczeń 02 2009 23:06:57